

„Ty sis zase dala smažené žampiony?“ probral ji Maty. „Tak dobrou chuť. To jsou změny, a mně jako vždycky svíčkovou. Ty fakt víš, jak mě potěšit. Tak se do toho dej a hlavně se nepřejídej, protože... protože... hádej, co bude? Bude to, že my dva budeme... budeme v letadle do Londýna, a to za necelé dvě hodiny a za necelé tři hodiny budeme tam a pak... pak se uvidí.“

Sklapl, dosedl a začal se cpát svíčkovou, kterou ona nevaří, protože to neumí.

A Jana si napichovala svoje smažené žampionky a namáčela je důkladně v tatarce, protože to milovala. Moc se neptala, jen: „Kufry?“ Odpovědí bylo: „V pohodě, dojdou za náma.“ „Letenky?“ „Přebukováno.“

No tak co.

* * *

Londýn

Na londýnském letišti Heathrow si už nevzpomněli vůbec na nic. Už netušili, že podle její předtuchy mělo přinejmenším spadnout letadlo z Prahy do Káhiry. Nevěděli, že tam jsou úplně náhodou. Všechno probíhalo v takovém klidu a pohodě, že to teda asi náhoda být nemohla. Jasně, nic se neděje náhodou, všechno je tak, jak má být.

Navíc svítí slunce jako v létě, i když je začátek října, taxi čeká před letištní halou a v prvním hotýlku naproti Hyde Parku je pro ně připravený pokojík jak z románu, co v nich o Londýně jen čtete.

„No?“ svalil se Maty na postel, obrátil k ní hlavu a zvedl obočí.

„No,“ svalila se vedle něho, „já nevím co říct, je to perfektní. Dám si sprchu a otevřeme něco z ledničky a...“

„A víš co?“ zafuněl jí Maty do podpažní jamky, „rozdělíme si to. Ty si dáš sprchu, pak si dáme oba,“ to už mu hlas sládl, „mezitím já rychle najdu něco v té ledničce a pak si to dáme třeba znova.“

A nedali si to znova.

„Jani, miláčku, vstávej už je večer.“ Snažil se ji probrat rty, které ochutnaly před hodinkou celé její tělo.

„Ty hříšníku. A můžu se jít sprchovat znova,“ předla ještě ochrap-tělým hlasem do polštáře. „Tak úžasný sex se snad ani dvakrát denně opakovat nedá.“

„Neříkej mi, že jsem si tě unavil, když sis stihla i zdřímnout. Ty jsi teda případ.“

„Já a unavená? Naopak. Mám tolik energie, že už se potřebuju jen pořádně najíst a hurá na Londýn.“

Za jejich dlouholeté manželství oba věděli, že když má hlad, tak je to během pěti minut otázka života a smrti a prostě se musí najíst. A tak na sebe hodili jen něco pohodlného, sešli do přízemí do restaurace a objednali si hotovku. Bylo toho hodně a bylo to dobré, takže to stejně nesnědla, protože jedla sice pořad, ale málo. Její muž ji spokojeně pozoroval, to dělával vždycky, když měla hlad a chutnalo jí, protože věděl, že mu pak zase chvilku vydrží a neumře hladu.

Někdo Matymu za zády a Janě přímo před očima zapnul večerní zprávy a ji zamrazilo. Naštěstí už dojedla. Anglické zprávy jsou skoro stejné jako ty naše, jen v angličtině. Oba však mluvili anglicky ply-nule.

Úplně jako naše TV NOVA.

Situace na blízkém východě.

Krise v jedné z politických parlamentních stran.

Nezaměstnanost v Anglii a Evropě.

Audience u královny.

Hromadná dopravní nehoda na dálnici.

Neuvěřitelné! Zvířátka v ZOO na závěr.

Sport.

Počasí.

Jediný rozdíl byl v tom, že je nesledovala ze svého oblíbeného koženého křesla v obýváku, ale z obyčejné židle v jídelně londýnského hotýlku.

„Hej,“ zastínil jí Maty hlavou obrazovku a vnutil se jí do zorného pole. „Zprávy skončily, víš? A nedívej se na mě tak překvapeně. Fakt se nezlobím, že se nic nestalo. Naopak. Jsem rád, že jsme tady a začalo to dobře.“

„Jak ty víš, na co myslím?“ hned mu to vrátila. „No, ale proč? Proč mi tak bylo? Přece kdyby to blbý letadlo třeba spadlo, ve zprávách by to určitě bylo. Tak, kruci, proč? Já jsem asi fakt blázen.“

A to už se zase oba smáli a říkali si, že ne, že je to fajn, že se nic nestalo, a že je lepší být v pohodě a třeba blázen v Londýně než být chytřej a bohatěj a někde mrtvej. Vzali se za ruce a šli do Hyde Parku na večerní procházku. Byla dost zima na to, jak byl krásný a slunečný podzimní den, jenže oni byli rádi, že neprší a že se můžou procházet. Jana si totiž myslela, že v Anglii prší skoro pořád.

Když se vrátili do svého pokojíku, byla tam taky zima. Ale taková ta příjemná, co vás jen zažene pod deku a dobře se v ní spí.

* * *

Seděla u otevřeného balkonového okna, popíjela kávu a potahovala ze své první ranní cigarety. Maty se rozhodl snídat v soukromí a šel sehnat něco k jídlu. Rozhodla se nesledovat hodinky, a tak je radši zavřela do kapsičky kosmetického kufříku. Bude lepší se nestresovat časem a neříkat si, co všechno musíme vidět a stihnout.

V tom byl Maty úplně jiný.

Když se ráno probrala, na jeho posteli už byla rozložená mapa, po které kroužil jeho prst. Jakmile se prst zastavil, pronesl: „No, to určitě, to taky,“ a prst jel ještě dál: „To musíme vidět, tam jsem taky nebyl, tady musíme underground,“ prst rychle přelétl kusem mapy, protože mluvil o metru, pak se prudce zastavil, což asi mělo znamenat, že vystoupil z metra a ozvalo se „hm, hm, hm“.

To už nevydržela. „Pojed' zpátky, tady je taky fajn.“

Vysvětlil si to úplně jinak, prstík sklouzl z mapy a rychlostí metra zajel pod její peřinu. „Ještě kousek a počůráš ti ruku.“

„Nevadí, nevadí, to já všechno vydržím, ale takhle objevovat historii Londýna s jeho vůněmi a zákoutími, to si nemůžu nechat ujít.“

Ale vyčůrat se stihla, dokonce si i vypláchnout pusou, a přitom sledovala roztouženého manžela.

Ráda ho sledovala roztouženého, protože to bylo silně nakažlivé. A když k němu šupla zpátky pod deku, byl opravdu jako rozjeté metro, které v pravý čas a na tu správnou dobu zastaví na té nejlepší zastávce, jen se trošku rozhlídne, jestli jede dobře, nabere úžasné zrychlení, pak jako by koleje vedly do vody, krásné, teplé, a pak se zatočí a vedou prudce nahoru a někdo jí drží pusou a udýchaně prosí: „Jani, miláčku, Jani, nekrič tak, je otevřený balkon, promiň, jéé, teda, teda... není tady špatně.“

„No, ty si ale šikovnej,“ slastně se protáhla. „Musíme se ale domluvit, co jsme sem přijeli dělat,“ dodala ještě s výrazem adrenalínového prožitku.

„Tak jo, metrem jezdit nebudeme, zkusíme červené patrové autobusy, to bude jóízda,“ při posledním slově jí zavrtával prst do pupíku, ale přehnal to, vyjekla a vymršťeným kolenem dostal přímý zásah do spánku.

Pink... hned byl chvílku klid.

„Promiň, milence, to nebylo za to, no... to sis fakt nezasloužil. Vstáváme?“

„Vstáváme! Kde je moje mapa?“

„Mám nápad, mapu potřebovat nebudeme, zajdeme do britského infocetra a tam si necháme poradit ty nejlepší vyhlídkové okruhy, ať vidíme co nejvíce,“ podívala se na Matyho. Ten se šklebil, nikdy neměl rád, když mu někdo radil. Všechno si rád organizoval po svém.

* * *

Odháněla myšlenky kartáčkem na zuby. Ale byly tady.

Typický individualista s osobností vůdce. V tom se taky úplně lišili.

Maty se téměř nikdy sám od sebe nedával do hovoru s cizími lidmi. Ne že by nebyl slušný a nezdravil, ale vždycky měl odstup. Pokud po něm ovšem někdo nechtěl radu. Radil jasně, stručně a srozumitelně. Pomáhal jen těm, kdo opravdu pomoc potřebovali, a to bez ohledu na okolnosti a svoji vlastní újmu. Třeba při dopravní nehodě, která se jim nedávno stala před očima.

Zastavil, zastavil další auto, řidiče nechal hlídat provoz, dalšího pověřil voláním sanitky, pak kontroloval mě, jak se snažím dostat zraněné lidi z auta, rozdělil nám úkoly podle závažnosti zranění, a než přijela sanitka, byli všichni ošetřeni a my tak špinaví, že jsme mohli všechno, co jsme měli na sobě, vyhodit rovnou do popelnice.

Pak s přehledem předal velení lékaři ze sanitky, která dorazila, právě když jsme si vodou s příchutí citronu oplachovali ruce.

Když se pak Jana začala po pár minutách v autě klepat a nějak to na ni dolehlo, tak ji pochválil a bylo po stresu.

Jedeme dál.

Běda ale, když někdo vyžadoval pomoc a Maty usoudil, že nemá nárok a že si musí pomoci sám.

Nesnášel fňukaly a lidi, kteří svádí své problémy a bezmocnost na druhé. Podle zásady „neuč hladového rybu jísti, ale nauč ho rybu chytati“ mu mile řekne: „To je jen tvůj problém, tvé rozhodnutí a ty si za ně zodpovědný.“

V tom byla Jana úplně jiná. Lidská dušička pro ni byl svět plný tajemných záhybů a tůněk a každého vnímala, ještě než na ni promluvil. A že promluví, to věděla předem. Lidi se jí ptali na cestu, dávali se s ní do hovoru, i když pro ně byla cizí, řekli jí věci, které možná nikdy neřekli ani vlastní matce. Stávalo se jí to často v cizích městech, když jezdila s Matym na služební cesty. Někdy to bylo častěji, protože na většině projektů dělali v určité fázi spolu. Byli dobrý tým, ale než začínala svou práci Jana, chtěla poznat město, jeho atmosféru a lidi.

Začínala u veřejných záchodů a ty ji nikdy nezklamaly.

* * *

Městečko větší nebo menší, záchodky jsou všude stejné a všude jiné. Všude je stejný typický zápach a obsluha. Téměř všem v obličejích přechtete množství alkoholu prolitého hrdlem. Různé jsou zástrčky na dveřích, anebo vůbec to, co zašoupnete pro zdání alespoň minimálního soukromí. Vždycky je dole nebo nahoře otvor, kterým uniknou i ty nejintimnější zvuky, takže přesně víte, co dělá kolegyně v nouzi o tři budky dál. Nádherné pozůstatky nedávné doby socialismu.

Dříve obchody a obchůdky, dnes supermarkety, je to jedno, ale každý z nich má své stálé uklízeče. Sbírají kolem ještě čerstvé a kouřící zbytky cigaret a lačně je dojíždějí. Každý má svoji popelnici, kterou hlídá, a zná průměrný počet vratných lahví a jejich cenu. Po pár pivech se vyhřívají na sluníčku a radují se z tepla.

Pak se vracela na náměstí a už věděla, kterou dobou tam bude více aut, kdy chodí na oběd úředníci a v kolik se vyrojí maminy s dětmi a igelitkami, protože ty jsou na nákupy nejpraktičtější. Přemýšlela, kdo je doma čeká, co budou vařit, a jaké asi mají partnery.

Pak sledovala číšníky a prodavačky. To je kapitola sama pro sebe. Nejradši měla starší dámy v obchůdcích s textilem a ty mírně obézní. Ty vám po vytažení ramínka z řady a snahou o vyzkoušení zaručeně řeknou, že vám budou malé, anebo že vůbec nejsou na vaši postavu. Mokrát už takovým dámám dopřála malé vítězství při výběru šatů na metr sedmdesát a nechala si poradit při výběru blůzy, nejlépe propínací a spíše pro její babičku.

Měla ráda atmosféru českých a moravských měst a to, co při svých průzkumných výpravách pochytila a vstřebala, dokázala využít ve své práci.

* * *

„Tak nevíš, kde mám tu mapu?!“

„Vím,“ odpověděla její pusa s vyčištěnými zuby, „ale neřeknu, protože jsme se domluvili, že mapu nepotřebujeme.“

„Ty ne, já jo.“ Maty dokonce ustlal v rámci hledání mapy.

„Jani, ty víš, že mapu potřebuju alespoň k orientaci.“

Jasně že věděla, že bez mapy nikam nemůže.

„Tak mapa je pod postelí a já si ještě zapálím, než si ji složíš, jo?“

„Nojo.“

Mapa byla složená okamžitě, což není normální, takže než cigaretu típla, vyřídil ještě telefonáty dětem, své mamince a Janině tchyni, taky tetě Olině a kolegovi z práce.

„Všechno v pořádku zlato, jde se.“

Na Regent Street jeli taxíkem a po stručném doporučení, kde začít prohlídku Londýna v infocentru, pokračovali červeným patrovým autobusem na Trafalgarské náměstí.

Tam musí každý, kdo přijede do Londýna. Je to úplně něco jiného než náš Václavák, srovnávat se to nedá, ale je to prostě centrum, ze kterého můžete spoustou cest na všechny strany. Zvolili klasiku a došli k Buckinghamskému paláci, prohlídli si královnino sídlo, pak Queen's Gallery.

Jana všechno sledovala a vstřebávala se zatajeným dechem, držela se Matyho za ruku a oba mlčeli.

Pak po Buckingham Gate na Victoria Street, doprava, a před Westminsterskou katedrálou už úpěla.

„Více už toho nezvládnou, pojď, tady chvílku zůstaneme.“ Před katedrálou je trávník a lavičky a stačilo si jen sednout a dívat se, protože to za to stojí. Hodněkrát to vidíte v televizi, všechny důležité svatby a pohřby, závoje od oltáře až ke vchodu – a to je teda kus cesty.

I Diana tudy šla, tehdy určitě moc šťastná. A stejně vás to ohromí, protože kromě Diany tudy šla skoro celá anglická historie.

„Nádhera, že?“ vydechl vedle ní Maty.

„Nádhera? Víš, já vůbec nevím, jak to pojmenovat, ale cítíš tu obrovskou energii, co z té katedrály vychází? Jsem tak ráda, že jsme tady.“

A s vlhkýma očima stiskla Matymu ruku.

* * *

Sendvič zakoupený u rychlého občerstvení jim dodal energii akorát tak na cestu do hotelu.

Jana byla nezvykle tichá, záhadně se usmívala jak Mona Lisa.

„Co je?“ zeptal se Maty.

„Nic, v pohodě. Jen to na mě udělalo dojem.“

„Jako co? Co z toho? Co největší?“

„Ta energie z katedrály. Je tak pozitivní a tak stálá, tak dobrá a velká.“

„Ty vidíš, jak je velká?“

„Já nevím, jestli to vidím. Asi vidím, asi cítím. Je to tak zářivé a pevné.“

Byla tak krásná, když to říkala, tak trochu záhadná, trochu jiná a i takovou ji moc miloval. On sám měl památky a historii rád, obdivoval architekturu, velikost a velkorysost staveb, znal jejich historii, ale tu zářivou a pevnou energii, jak říkala, tu necítil. A tak ji jen s pochopením držel za ruku a nechal, ať se s tím vyrovná po svém.

Když na hotelu konečně promluvila, měla pořád ten záhadný úsměv.

„Chtěla bych vidět ten nový památník Dianě. Nedávno ho přece slavnostně otevřeli, víš, jak o něm novináři řekli, že je to nejdražší okap na světě, slyšels to v televizi?“

Jen si pomyslel, že to je vlastně dobrý nápad, a nahlas řekl: „To by neměl být vůbec problém, musí to být někde naproti v Hyde parku, uděláme si tam po jídle procházku.“

* * *

„No, tak to ne, okap to není, dokonce je to zajímavé a hezké,“ hodnotila moderní umělecké dílo Jana. Odpočinitá a najezená byla zase schopná, jak říkala, vstřebávat.

„Ale?“ provokoval Maty.

„Ale nic více. Není to tady. Když zavřu oči, slyším zurčet vodu a je to příjemné. Když je otevřu, vidím, proč ji slyším, ale nic víc. Žádná nahromaděná energie z historie. Park, hezký tichý park, jako stvořený na večerní procházky. Víš, s Dianou to nemá nic společného... zatím. Až sem budou lidi kvůli ní chodit, jestli budou, tak se to naplní, protože myšlenky jsou úžasným zdrojem energie. No, bude to... ale chvílku to potrvá.“

* * *

Ráno bylo opravdu typicky londýnské. Probudila se dřív, Maty ještě pravidelně odfukoval, tiše si udělala kávu, zapálila cigáro a zírala na nádhernou londýnskou mlhu. Měla v duši úplný klid. Hluk města k ní pronikal jakoby z velké, hodně velké dálky. Tak v takové mlze bych se i ztratila, pomyslela si a otevřela okno. Jako na povel se mlha